

Kádár Imre 70 éves

Kádár Imre 1943. július 29-én született Pereden, Felvidéken. Egyetemi tanulmányait a Kijevi Ukrán Mezőgazdasági Egyetem agrokémia és talajtan szakán fejezte be kitüntetéssel 1968-ban. Azóta az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutatóintézet Agrokémiai és Növénytaplálási Osztályán dolgozik, 2013. közepétől kutató professor emeritus. Beszél, ír, olvas orosz, angol és német nyelven. Egy évet meghaladó tanulmányúton vett részt mindhárom nyelvterületen, megismerkedett a főbb kelet- és nyugat-európai iskolákkal és vezető tudományos intézményekkel/kutatókkal az USA-ban. Az eltérő természeti és gazdálkodási körülményeket a Föld különböző régióiban tanulmányozta: az öntözéses gazdálkodást Közép-Ázsia, É-Korea, É-Afrika, Kalifornia; a trópusi viszonyokat Mexikó, Kuba és Hawaii; a hideg égöv sajátosságait Alaszka és Skandinávia; a mérsékelt égöv típusait Európa és az USA térségeiben.

Történelmi síkon és országos szinten is vizsgálta a földművelés elemforgalmát. Összehasonlította Ausztria és Magyarország tápanyag-gazdálkodását, az 1970-es évek végén feltárta azon ökológiai és egyéb tényezőket, melyek egy régió vagy ország műtrágya-szükségletét meghatározzák. Az 1980-as években munkatársaival kezdeményezte a műtrágyázási gyakorlat anomáliáinak felszámolását. Az 1993-ban megjelent „A kálium-ellátás helyzete Magyarországon” című kiadványában (KTM–MTA TAKI, Budapest) a tápelemhiány újabb kori következményeit elemezte a hazai földművelés teljesítőképességére és jövőjére. Kísérletes tevékenysége egyedülálló, melyre az Agrokémia és Talajtan, valamint a Növénytermelés című folyóiratokban publikált munkái is utalnak. E két meghatározó szakmai/tudományos lapban, fennállásuk óta, a legtöbb eredeti tudományos közleményt jelentette meg.

Érdeklődése kezdetben a P-műtrágyák hatékonyságát befolyásoló talajtényezők vizsgálatára összpontosult. Így pl. az 1970-es évek elején egy húsz évre szóló szabadföldi tartamkísérletet tervezett, melyet sikeresen befejezett, megállapítva a szuperfoszfát-műtrágya hatáscsökkenésének felezési idejét csernozjom talajon. Korát megelőzve, az 1970-es évek elején kezdte meg a feltöltő és fenntartó műtrágyázás vizsgálatát. Ezek a főbb tápelemek közötti kölcsönhatások bemutatására alkalmas, különböző ellátottsági szinteket megjelenítő új típusú kísérletek négy évtized után is folynak. A kísérletekben lehetővé vált a műtrágyázás talajra és növényre gyakorolt sokoldalú hatását összetettségében vizsgálni, ahogy az a természetben megnyilvánul. A kutatások integrálják a határtudományok jeles képviselőit (talajkémia, talajbiológia, növénykórtan, herbológia, ipari minőségvizsgálatok stb.). Az évek során több mint két tucat fontosabb szántóföldi kultúra trágyareakciója, elemfelvétele, minősége, betegség-ellenállósága, gyomosodása vált dokumentálttá a tápanyagellátás függvényében.

Munkatársaival 1980-ban összeállította a főbb kultúrnövények tápláltsági állapotának ellenőrzésére szolgáló mintavételi módszereket és ellátottsági határértékeket (Elek Éva & Kádár Imre: „Állókultúrák és szántóföldi növények mintavételi módszere”, MÉM NAK, Budapest), melyeket a hazai szaktanácsadás iránymutató jelleggel ma is használ. Azóta mintegy húsz növényfajon ellenőrizte és pontosította e határkoncentrációkat tartamkísérleteiben, eredményeit folyamatosan publikálva. A növénytáplálás alapelveit és módszereit, hatalmas irodalmi és saját adatot szintetizálva, 1992-ben foglalta össze „A növénytáplálás alapelvei és módszerei” című kézikönyvében. E munkájával MTA doktora fokozatot szerzett 1993-ban. A művet hiánypótló referencia munkának tekinti a szakmai közélet, kutatás, oktatás és szaktanácsadás egyaránt. A könyv történeti megközelítéssel, kialakulásuktól napjainkig monografikusan tárgyalja az agrokémia főbb módszereit, mint a tápelem-mérleg, szabadföldi- és tenyészedény-kísérletezés, talaj- és növényvizsgálatok stb.

Ahhoz, hogy a jelen és a jövő nemzedéke számára magyar nyelven elérhetővé váljanak agrártörténeti szempontból alapvető művek, saját kezdeményezésből és saját anyagi forrásaira támaszkodva az 1990-es években kiadta Albrecht Thaer („Az ésszerű mezőgazdaság alapjai. Trágyázás-tan, 1809–1821), Wilhelm Körte („Albrecht Thaer élete és munkássága orvosként és mezőgazdaként, 1839), Justus V. Liebig („Kémia alkalmazása a mezőgazdaságban és a növényélettanban”, 1840–1876; „A szerveskémia alkalmazása az élettanban és a kórtanban”, 1842), Emil Wolff („Gyakorlati Trágyázástan. A fontosabb növényi tápanyagokról szóló bevezetéssel. Közérthető agrokémiai vezérfonal”, 1872), és Heinrich Ditz („A magyar mezőgazdaság”, 1867) munkáit, az általa létrehozott szerkesztői teamre építve és több éves önzetlen munkát ráfordítva. 1994-ben Szemes Imrével, 2011-ben Szemes Imrével, Loch Jakabbal és Láng Istvánnal összefoglalta és könyv alakban megjelenítette az eredetileg Láng István által 1963-ban beállított nyírlugosi meszezési/műtrágyázási 30, ill. 50 évét, valamint 2012-ben Márton Lászlóval és Láng Istvánnal megjelentette „Az örbottyáni 50 éves örökrozs és egyéb műtrágyázási tartamkísérletek tanulságai” című könyvet az örbottyáni műtrágyázási tartamkísérlet 50 évének eredményeiről, hogy a kutatás, szaktanácsadás és a homokon gazdálkodók hasznosíthatják tanulságait.